

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

ÅNGERMANÄLVENS ÄDAL MED EDS KYRKA OCH FORSMOBRON. — FOTO. J. E. EKENDAHL, HAGFORS.

10DE ÅRG.

DEN 13 DECEMBER 1908.

N^Ö 11

HVAR 8 DAG.

Foto. Flodin, Stockholm

And. Lindstedt.

Klithé: Bengt Ståfersparre

ANDERS LINDSTEDT.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Professor Anders Lindstedts verksamhet som vetenskapsman, rektor vid Tekniska högskolan i Stockholm och som försäkringstekniker famnar hvar för sig så stora områden att blott en allsidig och ingående belysning kan skänka full rättvisa åt hvad han utträttat. Men genom att i breda drag följa gången af ett sällsynt fruktbarande arbete få vi dock en överblick af de resultat som framgått ur detsamma.

Anders Lindstedt föddes den 27 juni 1854 i Sundborns socken i Dalarne.

Sina skolår tillbragte han i Falun och aflade därstädes studentexamen 1872. Han uppmärksammades vid detta tillfälle af den framstående astronomen prof. Axel Möller i Lund, som lyckades omedelbart intressera honom för sitt ämne. Han inskrefs samma år vid universitetet i Lund samt aflade två år senare fil. kand. examen med matematik och astronomi som hufvudämnen. Omedelbart därpå antog han ett anbud från observatoriet i Hamburg och skötte under ett år observatorjtjänsten därstädes. Löst från detta uppdrag fortsatte han under sommaren 1875 sina studier i Leipzig och tillbjöds härunder en ny observatorpost vid universitetsobservatoriet i Königsberg. Men frånråd af professor Möller återvände han hem och afslutade sina studier med en glänsande gradual-disputation, som vid doktorspromoveringen i Lund på våren 1877 tillförsäkrade honom primusplatsen. Bemärkt genom sina framstående kunskaper utsågs han af astronomkongressen, som detta år sammanträdde i Stockholm, att leda den del af det internationella stjärnkatalogiseringsarbetet, som fallit på Lundaobservatoriets lott. Under halft annat år fullföljde han med stor skicklighet denna omfattande uppgift, men utnämnd på våren 1879 till observator vid det då för tiden ansedda observatoriet i Dorpat, tvangs han överlämna ifrågavarande arbete åt professor Dunér. Hans nya ställning aflägsnade honom alltmer från den praktiska, observerande astronomen för att i stället knyta hans intresse vid den rent teoretiska. Särskildt gick han upp i det ständigt fascinerande tre-kropparsproblemet, och de utredningar han därvid framlade tilldrog sig ej allenast den lärda världens uppmärksamhet utan blefvo samtidigt den direkta anledningen till att han ansågs värdig ersätta den post i använd matematik, som genom den bekante professor Mindings afgang blifvit ledigförklarad vid Dorpats universitet.

Men äfven i Sverige hade man sina blickar på honom, och då professuren i matematik och teoretisk mekanik vid Tekniska högskolan måste besättas efter professor Hjalmar Holmgren, inlade han efter åtskilliga påtryckningar hemifrån en ansökan till denna post som äfven tillträdde den 9 januari 1886. Rektorsbefattningen innehar han sedan 1902.

Genom sitt mångåriga uppehåll utomlands väl förtrogen med de tekniska högskolornas organisation och fordringar, insåg han ganska snart att vår egen i många aiseenden ej motsvarade moderna anspråk. Redan 1890 kunde han som ledamot af kommittén för Tekniska högskolans utvidgning och omorganisation framlägga ett förslag till ändring, som i hufvudsak afsåg anstaltens utbredning på den nuvarande platsen. Men höga vederbörande, som med ängsliga miner betraktade det på 2 $\frac{1}{4}$ miljoner gående kostnadsförslaget, vädjade i sin nöd till en kommitté, som med ömmande omtanke för det ekonomiska skulle söka nedpruta pretentionerna. Resultatet blef dock ej det väntade, enär man tvärtom förklarade, att ville man med en gång råda bot på det onda, så vore istället ytterligare utgifter af nöden. Af förklarliga skäl höjde detta ej regeringens intresse, och blott professor Lindstedts aldrig slappnade tag har hållit fråga ofvan glömskans nerdamning. Ty det är hans förtjänst

att den ånyo stått upp, och på hans utredning hvilat det förslag som i nuvarande stund undergår regeringens pröfning, och hvilket afer att för en kostnad af nio miljoner kronor förskaffa vårt land en teknisk högskola som med fog kan sägas motsvara de anstalter, hvilka sedan mer än ett tiotal år existerat i andra land.

Med spörsmål inom försäkringsområdet trädde professor Lindstedt i beröring när han 1890 utnämndes till statens försäkringsinspektör. De oklara bestämmelser som vid denna tid voro rådande inom försäkringsverksamheten försvårade hans uppgift i hög grad och riktade snart hans uppmärksamhet på nödvändigheten af en grundlig utredning. En kommitté tillsattes äfven och det betänkande och lagförslag angående försäkringsbolags verksamhet, som var resultatet af dess arbete, hade i hufvudsak honom till sin upphofsman. Då emellertid detta trots sina obestridda förtjänster mötte ett starkt motstånd hos de svenska bolagen, och kräven på en gemensam skandinavisk lagstiftning i dessa ärenden gjorde sig gällande, enade man sig om en skandinavisk kommitté i hvilken Sverige, Norge och Danmark ingingo med hvardera fyra representanter. Med seg uthållighet förfäktade därvid professor Lindstedt det gamla förslagens synpunkter och om än till en början de 11 delegerade ställde sig starkt afvisande, är det dock ett faktum, att lagen om försäkringsrörelse, som trädde i kraft den 1 jan. 1904, i all hufvudsak hvilat på just den utredning, som Lindstedt i förening med professor Hammarsköld förelade denna kommitté.

Men äfven inom en annan bransch af försäkringsområdet, ålderdoms- och invaliditetsförsäkringen, har professor Lindstedts insats varit af epokgörande betydelse, och ej utan fog har han i detta sammanhang af utländska auktoriteter betecknats som en af Europas förnämsta försäkringstekniker. Redan vid 1884 års riksdag tillsattes på S. A. Hedins förslag en kommitté hvars betänkanden i dessa ärenden afgäfvos fyra år senare. Förutom planen till en allmän obligatorisk olycksfallsförsäkring för arbetare innehöllo de i hufvudsak, att hvarje individ, som mellan 18—28 år erlade 13 kronor om året, skulle från och med uppnådda 60 år åtnjuta ett årligt bidrag af 72 kronor om året. Beloppets litenhet vid sidan om de oerhörda summor som planens förverkligande skulle kräfva, skymde till en del frågans verkligt stora betydelse och betänkandet lades till handlingarne. Nya arbetarförsäkringskommittén tillsattes 1891 och i denna ingick professor Lindstedt. Genom hans tillskyndan och sakunniga arbete var denna kommitté i stånd att inför 1895 års riksdag framlägga ett förslag som af erkända fackmän betecknades som det bästa, hvilket dittills framkommit. Stötte det trots detta på motstånd innebar ej detta ett underkännande af dess förtjänster, men särskildt A. P. Danielson fann det principiellt oriktigt, att arbetare och i enskild tjänst anställda skulle tillförsäkras understöd på arbetsgivarnes bekostnad och yrkade att staten skulle bestrida dessa utgifter. Resultatlöst blef dock ej förslaget, ty man antog den punkt däri, som tillstodde att staten årligen skulle afsätta 1,400,000 kronor som en utgångspunkt för de blifvande fonderna.

Sedan dess har frågan dykt upp vid åtskilliga tillfällen men aldrig utan i nära samband med professor Lindstedts namn. Och då den en gång i tiden finner sin lösning, och vårt land i likhet med andra kan erbjuda den fattigare befolkningen ett ekonomiskt stöd på ålderdomens dagar eller när invaliditet tillstött, då kan, vid en historisk återblick på gången af dess uppkomst, man ej undgå att skänka professor Lindstedts utredningar hedersplatsen.

KONUNGAMINNEN.

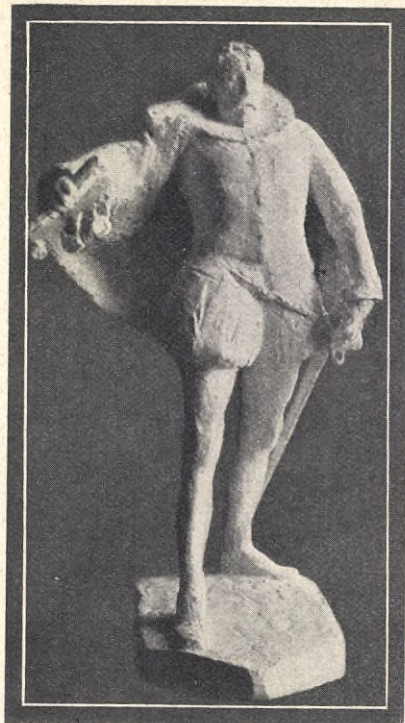
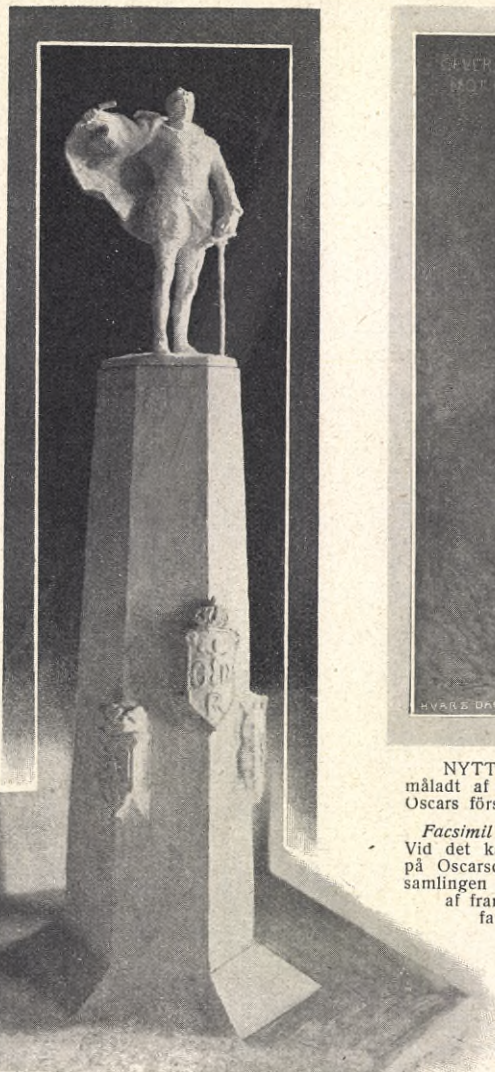

Foto. Nyström, Karlstad.

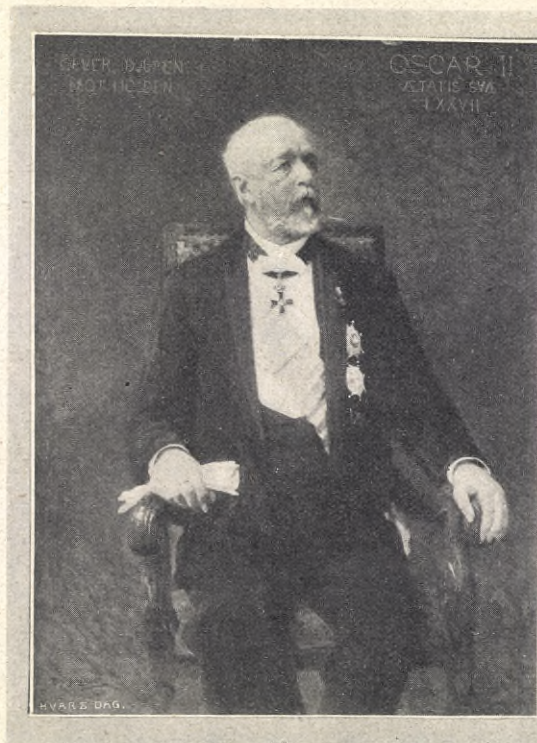
DEN AF KOMMITTÉN ANTAGNA STATY-MODELLEN.

DEN ANTAGNA SOCKELN. Staty-modellen därå är den icke antagna, af samme konstnär.

CARL IX:s-STATY AF KRISTIAN ERIKSSON.

Kilcht - Bengt Silfverparre

NYTT PORTRÄTT AF KONUNG OSCAR II, måladt af professor Axel Jungstedt, aftäcktes nyligen i Oscars församlings pastorsexpedition i hufvudstaden.

Facsimil af konung Oscars handstil som 7-årig prins. Vid det kafferep som hertiginnan af Västergötland hade på Oscarsdagen för ett hundratal fattiga från Oscarsförsamlingen uppläste, bland annat, doktor S. A. Fries en af framlidne konung Oscar såsom sjuårig prins förtatt kria öfver hans resa till Skåne 1836.

Sistlidne vecka förevisades i Karlstad för ett antal inbjudna den af Kristian Eriksson utförda, godkända modellen till en Carl IX-staty, afsedd att resas på Residenstorget i Karlstad vid västra bron.

Statyn gjutes i brons och blir 3 meter hög och uppbäres af en 7 meter hög granitsockel. Konungen synes stående med svärd vid sidan och framräckande stadens privilegiebref.

var ej så oangenäms som
den andra förr. Ty va
det var lugnare ^{och} vi
föro ut med kristen
och, hos hvilken är rätt
nacker. På Oland, ^{huru} ^{huru} ^{huru}
& för förbi, äro tuimerna
af Borgholm belagda
Vi komma omkring till
till Calmar, ^{huru} ^{huru}
vi lägo om natten.
Vi skulle hafva kommit
för, om icke ett lag hade
slagit som skopeln och till
dröjt gång. Ankomna
till Calmar ^{huru} ^{huru} ^{huru} vi der
öfver natten. Föjande dagen
besökte vi skolhuset. Den
stad stad är märkvärdig
genom ett drott, hvilket
är mycket omtaladt i
historien, ^{onen} ^{onen} ^{onen} ^{onen} ^{onen}
hade tid att bese.
Derefter ^{genom} ^{genom} ^{genom} ^{genom} ^{genom}

FACSIMIL AF KONUNG OSCARS HANDSTIL SOM 7-ÅRS PRINS.

HVAR 8 DAG

25-ÅRSMINNET AF VANADIS' VÄRLDSOMSEGLING.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

DELTAGARNE VID VANADIS' 25-ÅRS JUBILEUM. 1. Prins Bernadotte, 2. Amiral Klintberg, 3. Kommandör Sundström, 4. Amiral Dyrssen, 5. Statsminister Lindman, 6. Marinöfverläk. Rudberg, 7. Kapten Carlson, 8. Kommandörkapit. v. Krusenstierna, 9. Kommandörkapiten Ulff, 10. Konsul Ehrnberg, 11. Komminister Kiellman-Göranson, 12. Dr. Fineman, 13. Kommandörkapiten af Ugglas, 14. Kommandörkapiten Peyron, 15. Kommandörkapiten Broman, 16. Flaggunderofficer Nilsson, 17. Flaggkonstapel Pettersson, 18. Flaggskjappare Ohman, 19. Flaggmaskinist Korp, 20. Poliskommissarie Dittmer, 21. Korporal Magnusson, 22. Korporal Nilsson, 23. Flaggstyrman Dahlgren.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg.

25-årsminnet af svenska fregatten Vanadis' världsomsegling åren 1883—1885 firades den 5 dec. i Stockholm med en anslående fäst. Af deltagarne i expeditionen närvaro af dåvarande officerare, underofficerare och manskap 61 personer. Telegram afsändes till

frånvarande deltagare i expeditionen liksom äfven till konungen, och en hel del anlända telegram och bref upplästes. Särskild rörelse väckte ett par bref med hälsningar från två båtsmän, den ene nu bosatt i Roslagen, den andre på Öland.

FRÅN LÄNGESEN FLYDDA TIDER.

Foto. Betty Larson, Växjö.

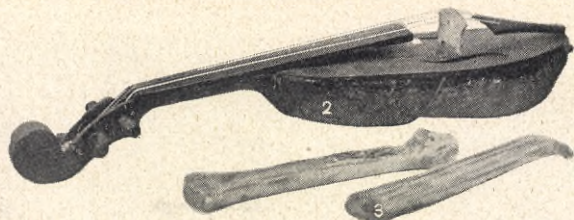
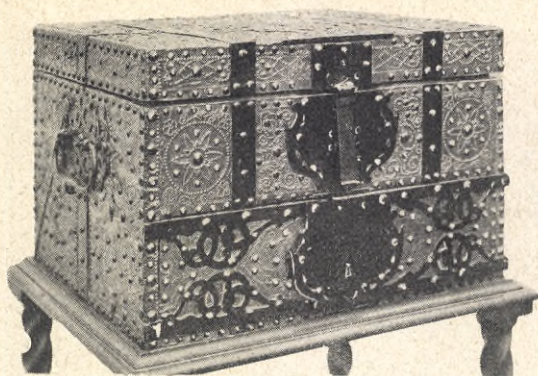
VID VÄXJÖ NYFUNNEN FLERTUSENÅRIG HÄLLKISTA.

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg.

Vid arbeten för uppförande af en villa vid Bastanäset invid Helgasjön i Växjö landsförsamling har nyligen blottats en ärevärdig forngraf, en s. k. hällkista, hvilken förut varit täckt af ett röse af kullersten. På riksantikvariens uppdrag undersöktes hällkistan den 4 december af dr Knut Kjellmark.

Grafven — i hvilken åtskilliga fynd gjorts — anses ha byggts först under bronsålderns äldre del, för en 3,800 år tillbaka. Troligen har den dock varit använd äfven under yngre bronsåldern.

NÅGRA NYFÖRVÄRF TILL NORDISKA MUSEET: 1. Mässingbeklädd skrin från 1600-talet. 2. Tråskofiol från Skåne. 3. Isläggar från 1840-talet. Ofvanåkers socken. 4. Silfverurna för strösocker, guldsmedsarbete från 1700-talet. 5. Brudkrona från Östergötland, förgylldt silfverarbete från 1600-talet.

Till firande af Artur Hazelii födelsedag d. 30 nov. hade Nord. museets tjänstemän anordnat en utställning af de föremål som tillförts samlingarne sedan den 30 nov. 1907. Man har tänkt sig att på samma gång en dylik utställning utgjorde en praktisk uppvisning af ett viktigt arbete för museets förkofran, den och kunde tjäna till att i sin mån införa allmänheten i detta arbete och gifva väckelser till ett mera aktivt deltagande i detsamma.

Det största förhistoriska smycke som till dags dato påträffats i Norden har nyligen funnits vid Skabersjö — en halsring från ca 500 år e. K., synnerligen väl arbetad och vägrande omkring 1 kg. Ensamt efter vikt värderas det märkliga fyndet till 2,500 kr — Det anses ge stöd för teorien om Sydsverige som utgångspunkt för de götiska folkvandringarna.

Foto. Rakmn. Lund.

Kliché: Bengt Silfverparre.

DET NYFUNNNA GULDSMYCKET (i ca 1/4 nat storl.).

H. 8 Dag STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfverparre.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm.—Göte

FRÅN 1600-TALET STOCKHOLM: Den funna trappgången vid k. slottet, sedd från ofvan och från nedan. Vi återgäfvö för en tid sedan några afbildningar från de gräfnigar, som företagits invid Storkyrkan och slottets södra fasad. De fortsatta undersökningarne ha bragt i dagen ganska märkliga resultat och nu senast har man upptäckt en synnerligen väl bibehållen trappuggång som med sannolikhet härleder sig från det gamla slottet.

1 och 4. UTSIKT FRÅN
STOCKHOLMS NYA
HAMNOMRÅDE.

Det jättelika ar-
bete, som genom
bortsprängning af
Södra bergens väldiga
stenmassor af-
ser tillföra hufvud-
staden en 55 me-

2. GENOMSPRÄNG-
NING FÖR DEN NYA
KATARINA-VÄGEN.

3
HVARIS DAG.

H 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfverparre.

3. RATIONELLT SPRÄNGNINGSPARBETE OCH BORTSKAFFANDE AF STEN.

ter bred och 820
meter lång stenkaj
utmed Stadsgården
mot Tegelviken
närmar sig nu med
stora steg sin af-
slutning. I sam-
band med detta ar-
bete anlägges vid
kajens slut en rym-
lig hambassin med
breda aflastnings-
kajer, hvarjämte
denna stadsdel till-
godoses med en ny

HAMNUTVIDGNING.

5. STADENS NYA 60 TONS LYFTKRAN.

uppfartsväg till Folkungagatan. I afseende på sin omfattning och vidtgående konsekvenser torde detta sprängningsarbete vara det vidlyftigaste som någonsin förekommit under hufvudstadens ständiga begär efter utrymme.

KONSTNÄRERNA SJÄLFVA

skrifva om reproduktionerna af deras konstverk i årets VINTERSOL att de äro förträffligt utförda.

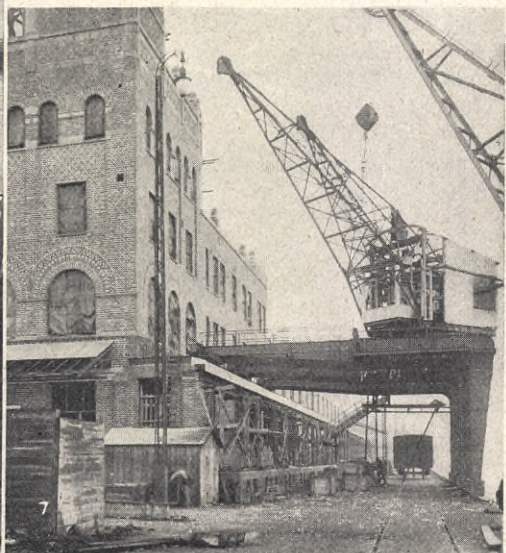
Dessa konstverk i original äro priserna i VINTERSOLS diabolotäflan.

VINTERSOL, jultidningarnes jultidning, kostar 1 kr.

H. 8 D3 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

6. BORRNING OCH SPRÄNGNING UNDER VATTEN.

7. NYA TULLHUSET OCH DE STÖRA PORTALKRANARNE.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm.—Gbg

KONUNGAPARETS BESÖK I KARLSRUHE.

HYLLNINGEN
FRAMFÖR
RÅDHUSET
SAMT
BILDER FRÅN
ANKOMSTEN
DEN 26
NOVEMBER.

Efter fotografier.

Kitché, Kem. A.-B. Bengt Stufversparre Stilm.—Olog.

KORTÈGEN: KONUNGEN OCH STORHERTIGEN AF BADEN SAMT DROTNINGEN OCH STORHERTIGINNAN.

EN SVENSK IDROTTENS MECENAT.

DET MAGNIFIKA VANDRINGSPRIS SOM SKÄNKTS TILL SVENSKA SKYTTEFÖRBUNDEN på vissa tävlingsvilkor, men som eventuellt kommer att af donator, *doktor Arvid Kellgren* i London, återtagas, därest Skytteförbundens öfverstyrelse vidhåller sin vägran att utfylla villkoren i fråga: täflingskjutningar *à bana* i st. för i terräng.

Emellertid är det väl icke enbart — om ock främst — frågan om dessa tävlingsregler som ställt dr Kellgren i opposition mot öfverstyrelsen, utan väl äfven öfverstyrelsens bristande förståelse gentemot utomstående, hvilka kunna och vilja i sin mån söka främja landets skytterörelse, en brist som ådagalagts i pietetslöst emottagande och förvarande af den storartade gåfvan. Det torde kunna ifrågasättas om icke öfverstyrelsen eller dess verkställande vederbörande något underskatta den betydelse enskildes intresse för skyttesaken kan äga för rörelsen i dess helhet såsom en hela landets angelägenhet. Den erfarenhet dr Kellgren har af öfverstyrelsens uppfattning i denna del må skytterörelsens vänner ha rätt att hoppas icke skall bekräftas från flere håll.

DONATOR AF DE STORA SKYTTE- OCH MARATHON-PRISEN.

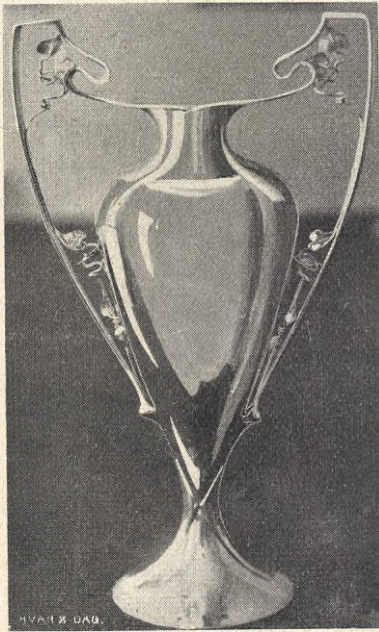
Efter porträtt. Kliché: Bengt Silfverparre.
ARVID KELLGREN.

Dr K. har oaktadt det öde skyttepriset rönt i dagarna skänkt ett nytt ståtligt vandningspris för våra svenska löparens träning för marathontoppet. Kronprinsen öfverlämnade den magnifika gåfvan — en 1 half meter hög silfverurna — vid öfverstyrelsens senaste sammanträde i riksförbundet.

och bär den vackra granitvården följande inskription:

Barberaren Arvid Forsgren
* 1862 † 1908

Patienter å Jubileumsfondens Sanatorier
reste denna vård år 1908.

Efter fotograf. Kliché: Bengt Silfverparre.
D:R KELLGREN'S PRIS FÖR MARATHON-LÖPNING.

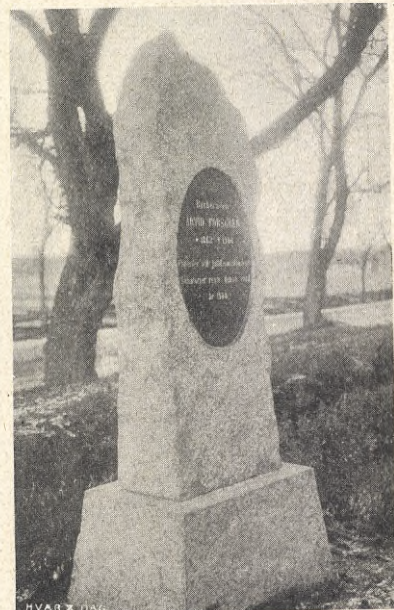
Efter fotograf. Kliché: Bengt Silfverparre.
D:R KELLGREN'S STORA SKYTTEPRIS.

INITIATIVTAGAREN TILL
JUBILEUMSFONDENS SA-
NATORIER:

ARVID FORSGREN.

När i början af detta år barberaren *Arvid Forsgren* från Eksjö afled — det var denne man som gaf idén till jubileumsfondens sanatorier — bildades å dessa sanatorier kommittéer i och för insamlande af medel till en minnesvård öfver honom. En sådan har nu rests,

Efter fotograf. Kliché: Bengt Silfverparre.
MINNESVÅRDEN Å ARVID FORSGRENS GRAF.

Efter fotograf. Kliché: Bengt Silfverparre.
SVENSKA NATIONALFÖRENINGENS
MOT TUBERKULOS NYA VÄLGÖREN-
HETSMÄRKE.

FRÅN SVENSKA SCENER.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

SIGNE RAPPE.

Några gäst-
uppträdanden
af fröken *Signe Rappe*, dot-
ter till gene-
ralen friherre
A. E. Rappe,
å K. teatern i
Stockholm ha
hälsats med
mycket bifall
af en tacksam
publik och öf-
vervägande
loford från kriti

kens sida.
Hennes *Salome* förklarar vittna om
obestridlig artistisk intelligens, och
som *Margareta* i *Faust* visade hon
sig som en subtil och innerlig konst-
närinna. Hennes röst är icke stor,
men egaliserad och skolad.

Fröken Rappe har förut i utlan-
det vunnit vackra framgångar.

SIGNE RAPPE
SOM SALOME.

Förbjudet af danska censuren och föregånget af den liberala pressens varmaste försvar uppfördes Hjalmar Bergströms skådespel *Karen Borneman* på Svenska teatern i Stockholm den 1 nov. Titelrollen innehades af den uppburna norska skådespelerskan fru Ragna Wettergren och genomfördes intelligent och gripande. En fulltalig publik hälsade framställningen i sin helhet med demonstrativa applåder.

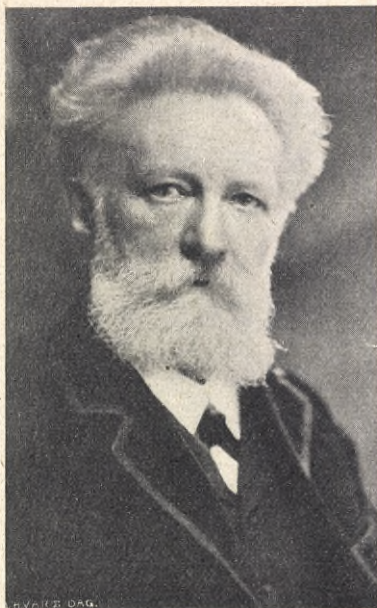
Atelier Jæger, Sthlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm.—Gbg

"KAREN BORNEMAN", PREMIÄR Å SVENSKA TEATERN. — SCEN UR 3:DJJE AKTEN:
Personerna från vänster: Karen Borneman (fru Ragna Wettergren), professor Kristen Borneman (herr Klintberg) och hans hustru (fru Fahlman).

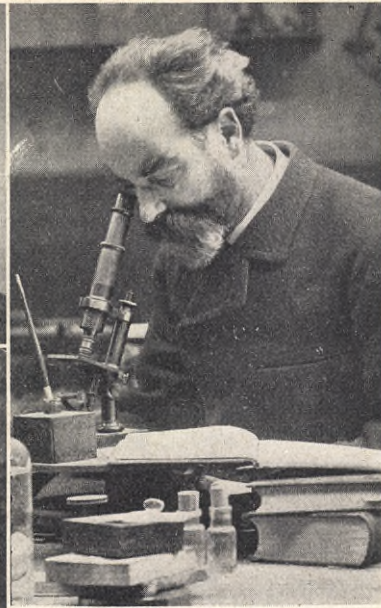
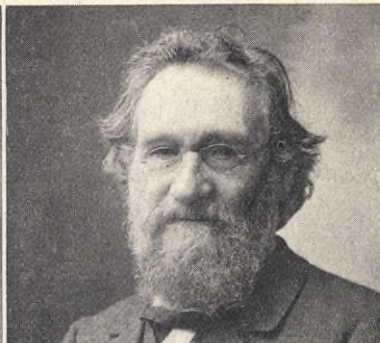
NOBELPRISTAGARE 1908.

Klisché: Bengt Sjöqvistsparre.

RUDOLPH EUCKEN, (litteratur).

Öfverst i midten:
ELIAS METSCHNIKOV, (medicin).

Klisché: Bengt Sjöqvistsparre.

GABRIEL LIPPMANN, (fysik).

Nederst i midten:
PAUL EHRLICH, (medicin).

Klisché: Bengt Sjöqvistsparre.

EN SVENSK FOLKAKADEMI I FINLAND: STORSTUGAN OCH FRUSTUGAN.

Klisché: Bengt Sjöqvistsparre.

Klisché: Bengt Sjöqvistsparre.

EN AF FÖRELÄSNINGSSALARNE I FOLKAKADEMIEN.

Gissningstålingarna i fråga om årets Nobelpristagare ha varit ovanligt spännande, och de nu som slutgiltiga förmodade lösningarna sakna i åtminstone ett fall ej den absoluta öfverraskningens intresse. Af prisen har det i litteratur tillfallit den framstående filosofen professor *Rudolph Eucken* i Jena; det medicinska priset delas af professorerna *Elias Metschnikov* vid Pasteurinstitutet i Paris (M. är till nationaliteten ryss) och *Paul Ehrlich* i Frankfurt a. M., medan det i fysik tilldelats prof. i experimental fysik vid universitetet i Sorbonne *Gabriel Lippmann*.

*

En svensk folkakademi har invigts å Malmby gård i närheten af Helsingfors. Samtliga byggnader samt äfven inredningen ha donerats af kommunalrådet Abel Londén, en varm vän af svensk odling och svensk kulturs bevarande i Finland.

STUDENTKRAVALLER.

studentkravallerna vid Wiens universitet — när italienska studenter ropa sitt lefve för ett italienskt universitet i Österrike och sjunga sin nationalsång, svara de österrikiska med hvisslingar och "die Wacht am Rhein" — handgemäng uppstår, italienarne skjuta med revolver, och en mängd studenter såras. Universitetet stängdes på öfver en veckas tid. Italienska protestmöten ha hållits mot uppträderna, och studenterna i Rom ha med syd-länsk hetta deltagit i demonstrationerna.

I Prag ha tcheckerna firat kejsarjubileet med en tillspetsning af skyμφandet af allt hvad tysktalande studenter där heter. Det var närmast firandet af "Deutsche Lesehalls" 60-årsfest, som föranledt den nya revolten. Militären har måst ingripa, och den utomordentliga åtgärden af ständrätts proklamerande har vidtagits.

Österrike-Ungerska monarkien befinner sig f. n. i ett allt annat än afundsvärdt läge, hotadt som det är af nästan politisk isolering, och splittradt af tvedräkt sina olika folkslag emellan.

Österrike och Italien äro bundsförvanter, medlemmar af trippelalliansen; men deras gamla fiendskap och intressemotsättning har icke därför dött bort. Ett utslag därpå äro

Klitzsch & Co.

Klitzsch & Co. A. B. Pragt Silbermanns Strasse—Gbg

Öfverst: STUDENTER I ROM DEMONSTRERA MOT ÖSTERRIKE. Mellerst: GARIBALDIS SON RICIOTTI VID DEMONSTRATIONERNA. Nederst: TCHECKISKA STUDENTDEMONSTRATIONER I PRAG.

DEN STORA
AUTOMOBILUT-
STÄLLNINGEN I
GRAND PALAIS
I PARIS. Interiör.
— Å den öfre bil-
den synes det nya-
ste franska luft-
skeppet "Clément-
Bayard" just i det
ögonblick utställ-
ningen öppnades.

*
Staden Spring-
field i Massachu-
setts torde väl vara
den, som har den
mest avancerade
brandkår i Ameri-
ka, nämligen fyra
Knoxautomobiler.
Under en månad
har den alarmerats
inte mindre än 75
gångar och vanligt-
vis ha automobil-
sprutorna varit
framme tids nog
att kväva elden i
dess linda.

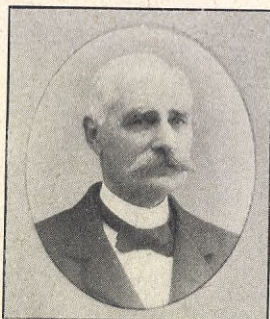
Efter fotografier.

MODERNT ELDSLÄCKNINGSVÄSENDE: Springfields nya "Flygande automobilkär".

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stilm.—Gbg.

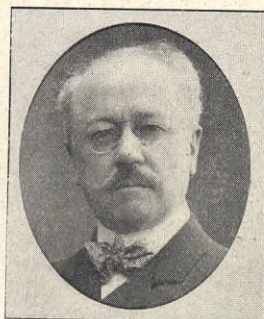
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. L. HEDLUND.
F. d. Regementsläk. — Sthlm.
80 år 4 Dec.*

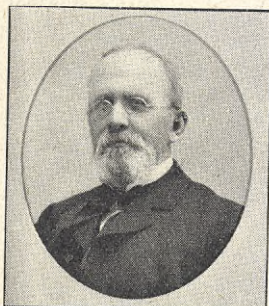
A. E. PETERSON.
Lektor, fil. dr. — Malmö.
60 år 23 Nov.*

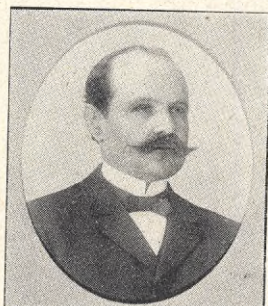
V. FOCK.
Godsägare, frih. — Strömsfors,
Kristianst. län. 60 år 29 Nov.*

T. BERGQVIST.
Bankdirektör. — Skara.
45 år 19 Dec.*

E. SUNDBLAD.
Landbrukare. — Bärgsäter,
Motala verkst. 65 år 10 Dec.*

S. O. NYLANDER.
Ingeniör. — Axelfors.
55 år 4 Dec.*

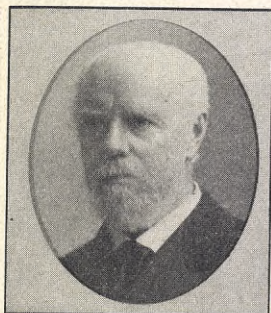
JOHAN LUDVIG HEDLUND. Studentexamen 50, med. lic. 60, stads-läkare i Mariestad 70, regementsläkare vid Lifregementets husarer 79. Led. af stadsfullmäktige, ordförande i fattigvårdsstyrelsen, styrelseledamot i Skaraborgs Ensk. Bank m. m. i Mariestad.

AUGUST EMIL PETERSON. Studentexamen 69, fil. dr. 77, docent i tyska språket och litteraturen vid Lunds Universitet 77, ledare af germanska seminariet 12 terminer, t. f. professor 12 term., lärare vid Lunds priv. elem. skola 75—95, lektor i tyska och modersmålet vid Malmö h. allm. läroverk 95, translator publicus 97. Åtskilliga gånger adjungerad ledamot af Lunds Domkapitel, riksstatens resestipendiat för att studera slaviska språk 82 o. 83.

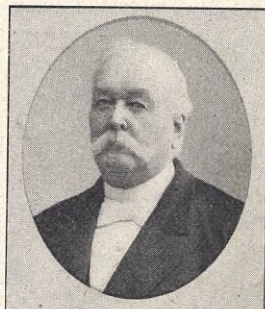
Friherre VICTOR FOCK. En af direktörerna i Seditryckeribolaget Bradbury & Wilkinson i London. Äger och bebod Strömsfors slott i Kristianstads län.

TOR BERGQUIST. Ledamot af drätselkammaren och af stadsfullmäktige. Sedan 95 verkställande direktör i Skaraborgs läns landtmäns centralförening, sedan 79 disponent i Aktiebol. Göteborgssystemet i Skara. Blef 04 direktör vid Skaraborgs läns enskilda banks afdelningskontor i Skara, 05 direktör för Lidköping—Skara—Stenstorps Järnväg samt Skara—Timmersdala järnväg, 08 direktör i A.-B. Göteborgssystemets leveransförening.

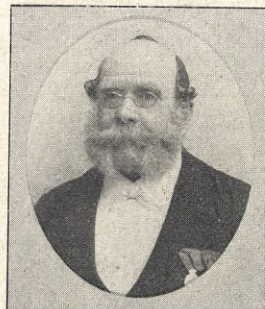
EMIL SUNDBLAD. Ledamot i Aska häradsrätt 80—83, i bevilningsberedningen och taxeringskommittén för Motala landskommun 1880, i kommunalnämnden 81—84, i skolrådet under en valperiod, i kyrkorådet sedan 93 och har under tvänne valperioder varit vice ordf. i kyrkorådet, vice ordf. i Motala landskommuns stämma 81—84 och närmast dära följande åren samt 90—94, stämmans ordf. 94—98. ordf. i revisjonen af kommunalnämnden, skolrådet, kyrkorådet, 81—93, Aska häradskassas, Aska våg-distrikts räkenskaper, i slöjdskolekommittén 84 och följande åren, i biblioteksstyrelsen m. m.

A. H. LEIJONHUFVUD. †
F. d. Öfverste, frih. — Stock-
holm. F. 24. † 23 Nov. 08.*

P. G. NYBERG. †
Fabrikör. — Jönköping.
F. 25. † 22 Nov. 08.*

C. F. LINDBERG. †
Fabrikör. — Rosslinge, Eskils-
tuna. F. 29. † 20 Nov. 08.*

B. A. D'ORCHIMONT. †
Kapten. — Bords.
F. 61. † 22 Nov. 08.*

SIXTEN OSKAR NYLANDER. Studentexamen 73. Utex. ingenjör från Tekniska Högskolan 77. Bruksägare och disponent för Axelfors Fabr. Aktiebolag. Ledamot af Riksdagens Andra Kammar sedan 1900. Landsingsman, kommunalstämmeordförande m. m.

Friherre AXEL HJALMAR LEIJONHUFVUD. † Underlöjtnant i Andra Lifgrenadierregementet 46, vid regementet 49. Adjutant hos öfverståthållaren 50—56, löjtnant 53, transporterades s. å. till Svea Lifgarde. Ordonsansofficer hos kronprinsen 58, kammarherre hos dåvarande kronprinsen-regenten samt hos drottningen 59, adjutant hos konungen 61, kapten i reg. 62 blef L. öfverstelöjtnant 73, sekundchef för Lifregementets grenadiärkår 79 samt öfverste och chef för Södermanlands regementet 81, afsked 87. Invaldes 80 till ledamot af krigsvetenskapsakademien och deltog 83 i krigsbeiflets sammanträde. Utöfvat militärt författarskap. Stadsfullmäktig i Nyköping under kortare tid.

PER GUSTAF NYBERG. † Under mer än 40 år dels ledamot, dels ordförande i brandstodskommittén. Ledamot i kommittén för Städernas allmänna brandstodsbolag. I yngre år stadsfullmäktig och ledamot af drätselnämnden.

C. F. LINDBERG. † Lifligt intresserad för skytterförelsen var L. en af stiftarne af Eskilstuna skarpskytteförening och eröfrade vid den stora skyttefesten i Stockholm högsta statspriset 1,000 kr. och året därpå 500 kr.

AXEL OSCAR ANKARCORONA. † Underlöjtnant vid Wendes artilleriregemente 47, löjtnant 53, kapten 62, major 72, öfverstelöjtnant 82 samt öfverste och chef 83. Afsked 91 med tillstånd att kvarstå som öfverste i armén.

A. O. ANKARCORONA. †
F. d. Öfverste. — Kristianstad.
F. 28. † 23 Nov. 08.*

K. V. BERGSTEN. †
Provinsialläk. — Filipstad.
F. 51. † 2 Dec. 08.*

EN SVENSK HÖGFJÄLLSORT: ÅRE.

Ett konsortium med öfverste Victor Balck i spetsen har hos k. m:t begärt tillstånd att få anlägga en bergbana upp mot Åreskutans topp, dit meningen är att den nämnda banan skall fort-sättas.

Till Åre kommer numera en jämn turistström, lockad dit upp af platsens egen underbart vackra natur liksom därutaf, att härifrån är den bästa uppstigningspunkten till Åreskutan. — Den nu ifrågasatta banan är tänkt som en länk i en hel serie nyanläggningar vid Åre, hvars rykte ej blott som turist- utan äfven som kurort är i ständigt stigande alltsedan den jämtländska banans tillkomst.

Äfvenså kommer den nya banan att få sin gifna betydelse dels som kom-

munikationsled mellan Åre stationssamhälle och det nyanlagda villa- och hotellområdet å Åreskutans sluttning, hvarigenom den skulle gå, och dels för vinteridrottsligt ändamål. I sistnämnda hänseende nämligen för upptransport af kälk- och skidåkande liksom deras kälkar etc.

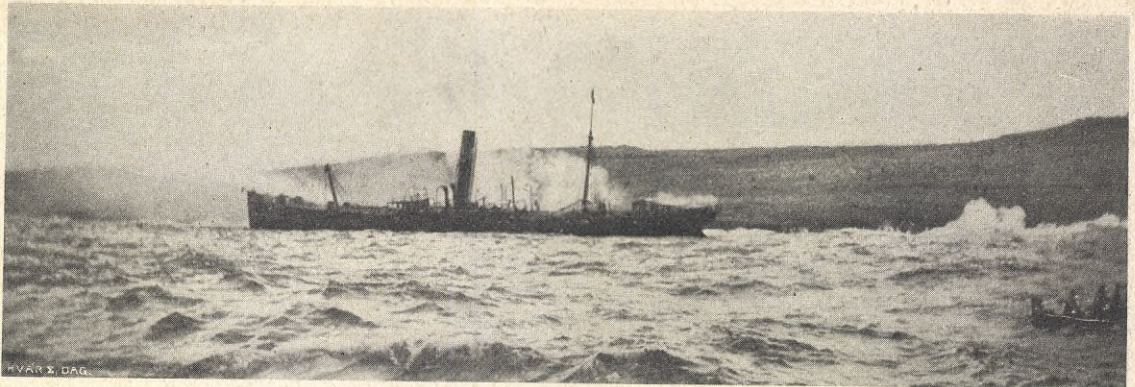
Kostnadsberäkningarna för denna bana, hvars betydelse för idrotts- och turistväsendets utveckling i vårt land ej får underskattas, beräknas till 115,000 kr.

Efter fotografier

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Skilm—Olg.

VÅRA BILDER FRÅN ÅRE VISA: PANORAMA FRAMÅT DEN BLIFVANDE BERGBANANS VÄG; FJÄLLPARTI FRÅN MÖRVIKSKUMMELN; VINTERSPORT OCH LAPP VID ÅRESKUTAN; PARTI AF SKOGEN DÅR BERGBANAN SKALL GÅ FRAM; RENFJÄLLET OCH ÅRESJÖN.

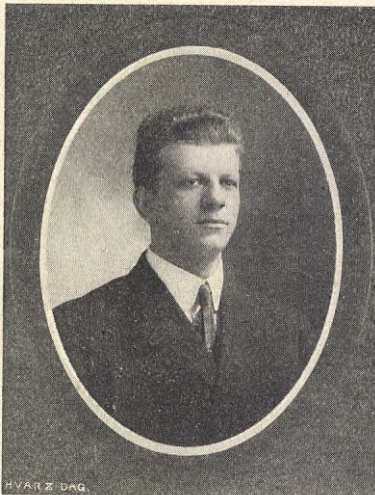
Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skåm.—Osb.

ÅNGAREN "SARDINIA" I BRAND UTANFÖR MALTA DEN 25 NOV. DÄRVID 121 MÄNNISKOR OMKOMMO. Foton tagen af O. Bergström ombord å Neptunbolagets ångare Hermes.

Då passagerareångaren "Sardinia" den 25 nov. på morgonen befann sig på utgående från Maltas hamn, på väg till Alexandria, utbröt eld ombord på densamma. Lasten bestod till ej ringa del af eldfarliga oljor, och elden grep med våldsamt fart omkring sig.

Fruktansvärda scener utspelades, och illa brända människor kastade sig hoptals öfver bord. Ångaren sattes slutligen på grund. Ett 70-tal personer räddades, medan 121 omkommo. De flesta ombordvarande voro araber.

HVAR 8 DAG.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

ERNST Å. SPONGBERG.

Svensk-Amerikansk tidningsman (Svenska Folkets tidning i Minneapolis) som nyligen blifvit fäst vid Sveriges Generalkonsulat därstädes. S. är endast 29 år och har däraf tillbringat 10 år i Amerika där han vunnit anseende som en praktisk och erfaren journalist.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FRÅN IDROTTSFÖRENINGEN KAMRATERNAS I UPPSALA STORA IDROTTS-BASAR 27—29 NOV. Utställning af föreningens eröfrade pris.

H. 8. D:S FOTOGRAFIPREMIERING

I FÖRSLAGSTÄFLAN

för insända fotografier till N:o 10 utföll med 2a pris kr. 10.— till fröken Gerda Marcus, Berlin.

A. (aktualitet och värde i öfrigt)	3 point
B. (raskhet vid insändandet)	2 "
C. (utförande)	2 "

Summa 7 point

för foto å sid. 148 ("Högt spel").

har heller ej för november något förslag framkommit, som fyller våra fordringar på ett "verkligt beaktansvärdt och för tidskriften användbart förslag".

Med ledning af vår under året gjorda erfarenhet komma vi för nästa år icke att anordna någon särskild täflan på detta område, utan i stället särskildt ersätta hvarje förslag, som af oss kan utnyttjas, närhålst det inkommer.

Redaktionen af HVAR 8 DAG och GULDAX ansvarar för emottagna manuskript endast om 20 öre i frimärken åtfölja detsamma.

Manuskriptet läses i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart :: efter införande ::

X ÅRG. 11^E HÄFTET INNEHÅLLER:

Anders Lindstedt. — Konungaminnen. — 25-årsminnet af Vanadis' världsomsegling. — Från längesen flydda tider. — Några nyförvärf till Nordiska museet. — Stockholms storstad hamnutvidgning. — Konungaparets besök i Karlsruhe. — En svensk idrottens mecenat. — Svenska Nationalföreningens mot tuberkulos nya välgörenhetsmärke. — Initiativtagaren till jubileumsfondens sanatorier. — Från svenska scener. — Nobelpristagare 1908. — En svensk folkakademi i Finland. — Studentkravaller. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Svensk högfjällsort i Åre. — Ångaren "Sardinia" i brand. — Ernst A. Spongberg. — Idrottsbasar i Uppsala.

OBS.! Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.